

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**«Мікробіологія, вірусологія, імунологія
з мікробіологічною діагностикою»**

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування
Освітньо-професійна програма	Лабораторна діагностика
Освітній ступінь	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна Навчальний план 2019 р.
Група	II - IV ЛД-21
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Лабораторної медицини
Викладач курсу	Заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України Федорович Уляна Михайлівна
Контактна інформація викладача	Fedorovychulyana@ukr.net fedulyana4@gmail.com Група у Viber
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=35
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 21 Загальна кількість годин – 630 Модулів – 9 Рік підготовки – 2,3,4 Семестр – 4,5,6,7,8 Лекції – 76 год Практичні заняття – 240 год Самостійна робота – 314 год
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Мікробіологія, вірусологія, імунологія з мікробіологічною діагностикою» є нормативною дисципліною зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам освіти необхідні знання для формування знань про роль мікробів у біосфері, їх значення в інфекційній та неінфекційній патології людини; структуру і функції органів імунної системи, механізми імунної відповіді; принципи мікробіологічної діагностики, специфічної терапії та профілактики інфекційних захворювань; оволодіння практичними навичками для виконання досліджень у бактеріологічних лабораторіях клінік, лікарень, лабораторних центрів, імунологічних і науково-дослідних лабораторіях мікробіологічного профілю тощо; формування системи професійних практичних навичок, виконання та оцінки результатів досліджень з метою мікробіологічної

діагностики, вибору препаратів для антимікробного лікування та профілактики, інформаційне забезпечення результатів діагностичних досліджень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є збудники інфекційних хвороб, мікроорганізми нормального біоценозу людини, їх значення у фізіології людини; мікроорганізми довкілля; етіологічне та санітарно-епідеміологічне значення; механізми захисту організму від інфекції, методи мікробіологічної та імунологічної діагностики.

Мета та цілі курсу

Метою вивчення нормативної дисципліни «Мікробіологія, вірусологія, імунологія з мікробіологічною діагностикою» є: здобуття знань, вмінь і навичок з мікробіології та імунології, що надають можливість виконувати діагностичні дослідження при інфекційних хворобах, процесах спричинених патогенними і умовно-патогенними мікроорганізмами, санітарно-мікробіологічні дослідження на основі вивчення морфологічних, фізіологічних, патогенних властивостей мікроорганізмів, здатності забезпечувати функції нормального мікробіому, спричиняти специфічну захисну імунну відповідь, а також механізми захисту від інфекції; розуміти діагностичне значення кожного виду дослідження.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні

знати:

- історію розвитку мікробіології як науки, етапи розвитку, галузі мікробіології: завдання медичної мікробіології;
- вчених мікробіологів, їх вклад у розвиток мікробіології як науки, розвиток мікробіології в Україні;
- сучасну класифікацію мікроорганізмів; систематику та номенклатуру бактерій, критерії виду як основної таксономічної одиниці;
- морфологію, хімічний склад та фізіологію мікроорганізмів; основні відмінності прокариотів та еукаріотів; форми бактерій з дефектом синтезу клітинної стінки, протопласти, сферопласти. L- форми бактерій;
- правила роботи в бактеріологічній лабораторії, основні методи мікробіологічних досліджень: мікроскопічний, бактеріологічний, біологічний та імунологічний;
- живильні середовища, їх класифікація;
- бактеріологічний метод дослідження; принципи та етапи виділення чистих культур бактерій; критерії ідентифікації чистих культур;
- поширення мікроорганізмів у природі; вплив фізичних, хімічних, біологічних факторів на мікроорганізми; дезінфекцію та стерилізацію:
- методи стерилізації; температурну стерилізацію, основну апаратуру; особливості стерилізації медичного інструментарію, лабораторного посуду тощо; мікробіологічний контроль за якістю стерилізації;
- дезінфекцію, основні групи дезінфікуючих речовин; правила приготування та застосування дезінфікуючих розчинів, техніку безпеки; контроль за дезінфекцією;
- мікроекологію мікроорганізмів; взаємодію між видами мікроорганізмів; мікрофлору тіла людини; значення нормальної мікрофлори; дисбактеріоз, причини розвитку, діагностика, корекція;
- поняття "інфекція", "інфекційний процес", "інфекційна хвороба"; резервуари, джерела, механізми, шляхи, фактори передачі інфекції; експериментальний метод дослідження;
- патогенність та вірулентність мікроорганізмів; фактори вірулентності, показники ступеня вірулентності; бактерійні токсини; динаміку інфекційного процесу;
- санітарно-показові мікроорганізми. методи визначення, норми і стандарти;
- антагонізм мікробів; антибіотики класифікація; механізм дії на мікробну

- клітину, спектр дії антибіотиків; резистентність мікроорганізмів до антимікробних препаратів; методи визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків та хіміопрепаратів;
- синтетичні та напівсинтетичні антимікробні речовини (хіміопрепарати), основні групи, хіміотерапевтичний індекс;
 - генетику мікроорганізмів: генотип, фенотип; структуру генетичного апарату бактеріальної клітини;
 - сучасні методи дослідження геному мікроорганізмів; полімеразну ланцюгову реакцію, реакцію молекулярної гібридизації; геноідентифікацію;
 - бактеріофаги: будову, взаємодію з бактеріальною клітиною, практичне використання;
 - теорії імунітету, імунну систему організму, загальні (неспецифічні) фактори резистентності до інфекційних хвороб;
 - основи клітинного імунітету. імунокомпетентні клітини; лімфоцити, функції, натуральні кілери (NK), клітини-продуценти антитіл;
 - імуноглобуліни, структуру, класи, властивості; механізми антитілоутворення;
 - антигени мікроорганізмів, характеристики, види, повноцінні антигени, гаптени, властивості;
 - серологічні реакції: призначення, принцип, методика постановки: реакція аглютинації, пасивної (непрямої) гемаглютинації, преципітації, лізису, бактеріолізу, імуного гемолізу;
 - експрес методи діагностики: імунолюмінесцентний, радіоімунний та імуноензимний методи (з міченими антитілами або антигенами);
 - серологічну діагностику інфекційних хвороб, принцип, методи, діагностикуми;
 - імунні діагностичні сироватки, методи одержання, призначення, використання;
 - основні типи алергічних реакцій, явище анафілаксії, місцеві прояви алергічних реакцій; алергодіагностику;
 - імунодефіцитні стани, їх види, характеристики, автоімунні хвороби; методи оцінки імуного статусу організму: тести 1-го та 2-го рівнів;
 - імунопрофілактику та імунотерапію; вакцини, лікувально-профілактичні сироватки та імуноглобуліни;
 - мікробіологічні властивості, резистентність, антигенну структуру і класифікацію збудників інфекційних хвороб, епідеміологію, патогенез, мунітет; етіотропне лікування;
 - методи та особливості мікробіологічної діагностики хвороб, які спричиняються патогенними коками, ентеробактеріями, умовно-патогенними мікроорганізмами, збудниками особливо-небезпечних інфекцій, збудниками повітряно-краплинних інфекцій, патогенними клостридіями, неклостридіальними анаеробами, патогенними спірохетами, рикетсіями, хламідіями, мікоплазмами, патогенними грибами, вірусами тощо;
 - правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, професійної безпеки, протиепідемічного режиму в бактеріологічній лабораторії;
- вміти:**
- організувати роботу мікробіологічної, імунологічної, вірусологічної лабораторій тощо;
 - організувати робоче місце лаборанта-бактеріолога; готувати посуд, розхідні матеріали, розчини реактивів та барвників;
 - дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці, протипожежної безпеки під час роботи з електроприладами та апаратурою для стерилізації: автоклавом, сушильною шафою, стерилізатором та з апаратурою для культивування мікроорганізмів: термостатом,

	<p>анаеростатом, ексикатором;</p> <ul style="list-style-type: none"> – дотримуватись протиепідемічного режиму, асептики, антисептики, особистої безпеки, виробничої санітарії при заборі біологічного матеріалу, проведенні мікробіологічних досліджень в бактеріологічній, вірусологічній, імунологічній та інших лабораторіях відповідно до чинних нормативно-правових документів; – застосовувати мікроскопічний метод дослідження: виготовляти, фарбувати простими і складними методами (Грама, Ціля-Нільсена, Ожешко, Бурі-Гінса, Романовського-Гімзи, Нейсера та інших) та мікроскопувати їх; визначати морфо-тинкторіальні властивості; – дезінфікувати робоче місце, руки, лабораторний посуд, патологічний матеріал тощо; – виготовляти і готувати до роботи поживні середовища; – забирати, транспортувати та готувати матеріал для бактеріологічного дослідження; – виконувати посів патологічного матеріалу на поживні середовища; – визначати чутливість мікробів до антибіотиків, хіміопрепаратів та бактеріофагів; – виконувати серологічні реакції: аглютинації, преципітації, гемолізу, лізису, гемаглютинації, зв'язування комплекменту, пасивної гемаглютинації, гальмування гемаглютинації, реакцій клітинного імунітету, ІФА, оцінювати результати; – виділяти та ідентифікувати чисті культури збудників бактеріальних інфекцій на основі культуральних, біохімічних, антигенних та інших властивостей; – відбирати проби для санітарно-бактеріологічного дослідження, визначати загальне мікробне число, санітарно-показникові і патогенні мікроорганізми, оформляти результати досліджень; – вести обліково-звітну документацію в лабораторії.
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 1. Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.</p> <p>ПРН 5. Розуміти фізичні та хімічні принципи фарбування та застосовувати відповідні методи у лабораторних дослідженнях.</p> <p>ПРН 15. Виконувати мікробіологічні, вірусологічні та імунологічні дослідження для виявлення етіологічних чинників хвороб та диференціації збудників інфекцій, оцінювання імунопатологічних зрушень.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології Під час занять здобувачі вищої освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Під час воєнного стану дотримуватися правил безпеки життєдіяльності, алгоритму дій під час сигналу "повітряної тривоги". Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p>

Відвідування занять

Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Політика дедлайну

Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.

Порядок відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.

Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.

СТРУКТУРА КУРСУ**ТЕМИ ЛЕКЦІЙ**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4 СЕМЕСТР		
1.	Предмет і завдання медичної мікробіології. Основи класифікації та морфологія мікроорганізмів	2
2.	Хімічний склад та функціональне значення структур прокариотів	2
3.	Вплив факторів зовнішнього середовища на мікроорганізми. Екологія мікроорганізмів. Мікрофлора тіла людини	2
4.	Фізіологія та біохімія мікроорганізмів. Поживні середовища	2
5.	Бактеріофаги. Генетика бактерій	2
6.	Хіміотерапевтичні препарати. Антибіотики	2
7.	Інфекція та інфекційний процес. Патогенність та вірулентність	2
8.	Імунітет. Види імунітету. Неспецифічні фактори захисту	2
9.	Антигени. Типи імунної відповіді	2
10.	Імунна система організму. Імуноглобуліни	2
11.	Імунологічні реакції	2
12.	Алергія. Типи алергійних реакцій	2
13.	Імунний статус. Імунодефіцити	2
14.	Імунопрофілактика та імунотерапія інфекційних хвороб	2
15.	Стафілококи. Стрептококи. Стрептококи пневмонії	2
	Разом за 4 семестр:	30
5 СЕМЕСТР		
16	Менінгококи. Гонококи	2
17	Ешерихії	2
18	Сальмонели	2
19	Шигели. Кампілобактерії. Гелікобактер	2
20	Умовно-патогенні бактерії	2
21	Особливо-небезпечні інфекції. Холерні вібріони	2
22	Єрсинії чуми. Франсисели туляремії	2
23	Бруцели. Бацили сибірської виразки	2
24	Збудники ранової анаеробної інфекції. Неклостридіальні анаероби. Збудник ботулізму	2

25	Бордетели коклюшу і паракоклюшу. Збудники інфлюенци. Акінетобактерії	2
	Разом за 5 семестр:	20
6 СЕМЕСТР		
26	Коринебактерії дифтерії	2
27	Мікобактерії туберкульозу і прокази Актиноміцети	2
28	Патогенні спірохети	2
29	Рикетсії. Хламідії. Мікоплазми	2
30	Патогенні гриби	2
31	Віруси. Морфологія та ультраструктура. Методи культивування вірусів. Вірусологічна діагностика.	2
32	РНК-геномні віруси	2
	Разом за 6 семестр:	14
7 СЕМЕСТР		
33	РНК-геномні віруси (продовження)	2
34	ДНК-геномні віруси	2
35	ДНК-геномні віруси (продовження)	2
36	Віруси гепатитів. Онкогенні віруси	2
37	Вірус імунодефіциту людини	2
38	Санітарно-бактеріологічні дослідження стану об'єктів довкілля, харчових продуктів, змивів, хірургічного і перев'язувального матеріалу на стерильність	2
	Разом за 7 семестр:	12
	РАЗОМ:	76

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
4 СЕМЕСТР		
1.	Організація і обладнання мікробіологічної лабораторії. Мікроскопічний метод діагностики інфекційних захворювань	4
2.	Виготовлення мазків з мікробної культури та патологічного матеріалу	4
3.	Простий метод фарбування мазків. Виготовлення розчинів фарб	4
4.	Складні методи фарбування. Метод Грама, Нейсера, Романовського-Гімзе	4
5.	Складні методи фарбування. Метод Ціля-Нільсена. Виявлення спор і капсул	4
6.	Модульний контроль 1. Мікроскопічний метод дослідження.	4
7.	Миття лабораторного посуду, підготовка його до стерилізації. Стерилізація. Дезінфекція.	4
8.	Виготовлення основних і спеціальних поживних середовищ	4
9.	Виготовлення диференціально-діагностичних середовищ та середовищ для культивування анаеробів	4
10.	Бактеріологічний метод дослідження. Виділення чистих культур мікроорганізмів	4
11.	Бактеріологічний метод дослідження. Виділення чистих культур мікроорганізмів	4
12.	Методи виявлення бактеріофагу. Генетика та мінливість мікроорганізмів. Генодіагностика. Методи визначення чутливості бактерій до антибіотиків.	4
13.	Експериментальний метод дослідження	4
14.	Модульний контроль 2. Бактеріологічний та експериментальний методи дослідження.	4
15.	Серологічний метод дослідження. Реакція аглютинації (РА)	4

16	Серологічний метод дослідження. Реакція гемаглютинації (РГА), непрямой гемаглютинації (РНГА), гальмування гемаглютинації (РГГА).	4
17	Серологічний метод дослідження. Реакція преципітації. Реакція гемолізу, бактеріолізу, реакція зв'язування комплементу	4
18	Експрес-методи діагностики. Клітинний імунітет. Методи оцінювання імунного статусу організму людини	4
19	Вакцини та імунні сироватки. Методи алергодіагностики	4
20	<i>Модульний контроль 3. Імунологічний та алергійний методи дослідження.</i>	4
	Разом за 4 семестр:	80
5 СЕМЕСТР		
21	Мікробіологічна діагностика стафілококових інфекцій	4
22	Мікробіологічна діагностика стрептококових і пневмококових інфекцій	4
23	Мікробіологічна а діагностика хвороб, спричинених патогенними нейсеріями	4
24	Мікробіологічна діагностика ешерихіозів	4
25	Мікробіологічна діагностика черевного тифу, паратифу А і В, харчових токсикоінфекцій сальмонельозної етіології	4
26	Серологічний метод діагностики черевного тифу і паратифів А і В	4
27	Мікробіологічна діагностика дизентерії	4
28	Мікробіологічна характеристика умовно-патогенних бактерій	4
29	<i>Модульний контроль 4. Збудники кокових, кишкових та опортуністичних інфекцій.</i>	4
	Разом за 5 семестр:	36
6 СЕМЕСТР		
30	Мікробіологічна а діагностика холери	4
31	Мікробіологічна діагностика чуми та туляремії	4
32	Мікробіологічна діагностика бруцельозу та сибірської виразки	4
33	<i>Модульний контроль 5. Збудники особливо-небезпечних інфекцій.</i>	4
34	Мікробіологічна діагностика ранової анаеробної інфекції	4
35	Мікробіологічна діагностика ботулізму	4
36	Мікробіологічна діагностика коклюшу і паракоклюшу	4
37	Мікробіологічна діагностика дифтерії	4
38	Мікробіологічна діагностика туберкульозу і прокази	4
39	<i>Модульний контроль 6. Збудники клостридіальних, неклостридіальних та повітряно-краплинних бактерійних інфекцій.</i>	4
	Разом за 6 семестр:	40
7 СЕМЕСТР		
40	Мікробіологічна а діагностика сифілісу	4
41	Мікробіологічна діагностика поворотного тифу і лептоспірозу	4
42	Мікробіологічна діагностика рикетсіозів, хламідіозів, мікоплазмозів	4
43	Мікробіологічна діагностика мікозів	4
44	<i>Модульний контроль 7. Збудники спірохетозів, рикетсіозів, хламідіозів, мікоплазмозів, мікозів.</i>	4
45	Особливості біології та морфології вірусів. Індикація. Ідентифікація вірусів	4
46	Вірусологічна діагностика респіраторних і кишкових вірусних інфекцій	4
47	Вірусологічна діагностика гепатиту В. Вірусологічна діагностика ВІЛ- інфекції	4
48	<i>Модульний контроль 8. Віруси.</i>	4
	Разом за 7 семестр:	36

8 СЕМЕСТР

49	Санітарно-бактеріологічне дослідження води	4
50	Санітарно-бактеріологічне дослідження повітря	4
51	Санітарно-бактеріологічне дослідження ґрунту	4
52	Санітарно-бактеріологічне дослідження молока та молочних продуктів	4
53	Санітарно-бактеріологічне дослідження кремових виробів	4
54	Санітарно-бактеріологічне дослідження сиропів, безалкогольних та слабоалкогольних напоїв	4
55	Санітарно-бактеріологічне дослідження кулінарних та м'ясо-ковбасних виробів	4
56	Санітарно-бактеріологічне дослідження консервів	4
57	Санітарно-бактеріологічне дослідження перев'язувального та хірургічного матеріалу	4
58	Санітарно-бактеріологічне дослідження змивів. Бактеріологічний контроль за якістю дезінфекції	4
59	Санітарно-бактеріологічні дослідження у військово-польових умовах та екстрених ситуаціях	4
60	Модульний контроль 9. Санітарно-бактеріологічні дослідження.	4
	Разом за 8 семестр:	48
	РАЗОМ:	240

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Кількість годин
4 СЕМЕСТР		
1	Внесок вітчизняних вчених у розвиток медичної мікробіології, імунології, вірусології	2
2	Винахід мікроскопа і відкриття мікроорганізмів Виникнення та становлення мікробіології як науки. Праці Л.Пастера, Р.Коха та їх школи. Хіміотерапевтичний напрямок в мікробіології та медицині (П.Ерліх та ін.) Відкриття антибіотиків (О. Флемінг та ін.)	2
3	Відкриття вірусів. Становлення вірусології як самостійної науки. Д.Й. Івановський – засновник вірусології	2
4	Сучасний період розвитку медичної мікробіології. Значення науково–технічного прогресу в галузі молекулярної біології, генетики і генетичної інженерії	2
5	Зародження імунології як самостійної науки. Відкриття гуморальних факторів імунітету	2
6	Відкриття алергії, методів одержання анатоксинів, вакцин та інших біологічно активних препаратів останніх поколінь	2
7	Підготовка до модульного контролю 1. Мікроскопічний метод дослідження.	4
	Разом за 1 модулем:	16
8	Роль мікробів у кругообігу речовин в природі. Роль вільноживучих мікроорганізмів у формуванні і розвитку біосфери	2
9	Роль мікробів у біодеградації органічних решток та технічних сполук. Мікробіологічні аспекти охорони зовнішнього середовища	2
10	Виготовлення ватних корків за допомогою приладу для виготовлення ватних корків	2
11	Автоматизовані системи біохімічної ідентифікації	3
12	Використання мікробів та їх ферментів у біотехнології. ГМО	2
13	Особливості культивування рикетсій, хламідій, спірохет	2

14	Загальна характеристика та функції мігруючих генетичних елементів	2
15	Практичне значення мінливості мікроорганізмів в медицині	4
16	Практичне використання результатів генно-інженерних досліджень в медицині, біології та народному господарстві	4
17	Мікробний антагонізм, його механізм	3
18	Вчення І.І. Мечнікова про фізіологічну роль молочнокислих бактерій	2
19	Значення відкриття антибіотиків для етіотропної терапії бактеріальних, спірохетозних, грибкових, протозойних інфекцій. Сучасні методи визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків	4
20	Пошукова робота в Інтернеті щодо фізіології мікроорганізмів, методів ідентифікації	4
21	Віварій, його структура, обладнання	2
22	<i>Підготовка до модульного контролю 2. Бактеріологічний та експериментальний методи дослідження.</i>	4
	Разом з а 2 модулем:	42
23	Основні етапи розвитку імунології.	2
24	Роль вітчизняних і зарубіжних вчених у розвитку імунології. Нобелівські лауреати в галузі імунології	2
25	Інтерферони. Класифікація, індуктори, біологічні функції	3
26	Антигени еритроцитів різних груп крові, їх характеристика	3
27	Кооперація між імунокомпетентними клітинами в процесі формування імунної відповіді	3
28	Імуноелектронна мікроскопія	3
29	Механізм розвитку, клінічні форми: інфекційна, контактна алергія	3
30	Діагностичні тести для виявлення алергії гуморального типу	3
31	Розвиток вчення про імунопрофілактику (Е.Дженнер, Л.Пастер, Е.Берінг, Г.Рамон та ін.	3
32	Пошукова робота в Інтернеті щодо імунологічних методів дослідження	3
33	<i>Підготовка до модульного контролю 3. Імунологічний та алергійний методи дослідження.</i>	4
	Разом за 3 модулем:	32
	Разом за 4 СЕМЕСТР:	90
5 СЕМЕСТР		
34	Еволюція кокової групи бактерій, їх загальна характеристика	3
35	Роль стафілококів у розвитку госпітальної інфекції. Матеріал для мікробіологічної діагностики	3
36	Виготовлення стафілококової автовакцини	2
37	Роль стрептококів в автоімунних процесах. Серологічні методи оцінки активності ревматичного процесу	3
38	Мораксели, ацінетобактер, кінгели – їх роль в патології людини, основні властивості	3
39	Слабоферментуючі Грам ⁻ бактерії (Cardiobacterium, Gardnerella та ін.)	3
40	Грама ⁺ умовно патогенні бактерії та бацили (дифтероїди та ін.)	3
41	Експрес- методи діагностики кокових інфекцій Стафілотести. Стрептотести.	3
42	Експрес- методи діагностики патогенних ентеробактерій. Ентеротести	3
43	Діагностичні препарати для мікробіологічної діагностики кишкових інфекцій	2
44	Опрацювання чинних наказів з діагностики і профілактики кишкових інфекцій	3
45	Грама ⁺ умовно- патогенні бактерії та бацили (скласти конспект)	3

46	Легіонели. Короткі відомості. Мікробіологічна характеристика. Роль в патології людини. Методи мікробіологічної діагностики	3
47	Пошукова робота в Інтернеті з питань лабораторної діагностики кокових і кишкових інфекцій	2
48	Гелікобактер пілорі – роль в етіології гастритів, дуоденітів, методи лабораторної діагностики	3
49	<i>Підготовка до модульного контролю 4. Збудники кокових, кишкових та опортуністичних інфекцій.</i>	4
	Разом за 4 модулем:	46
	Разом за 5 СЕМЕСТР:	46
6 СЕМЕСТР		
50	Експрес- методи діагностики ОНІ	3
51	Генодіагностика ОНІ. Етапи ПЛР	3
52	Характеристика імунобіологічних препаратів для специфічної профілактики особливо- небезпечних інфекцій	3
53	Пошукова робота в Інтернеті з питань лабораторної діагностики ОНІ	3
54	<i>Підготовка до модульного контролю 5. Збудники особливо-небезпечних інфекцій.</i>	3
	Разом за 5 модулем:	15
55	Характеристика препаратів для специфічної профілактики і терапії анаеробної інфекції, ботулізму	2
56	<i>Clostridium difficile</i> , роль в патології людини. Мікробіологічна діагностика	2
57	Пошукова робота в Інтернеті з питань лабораторної діагностики анаеробних інфекцій	3
58	Легіонели. Схема мікробіологічної діагностики	3
59	Роль дифтероїдів в патології людини. Схема мікробіологічної діагностики. Диференціальна діагностика	3
60	Грам ⁺ умовно-патогенні бактерії та бацили (скласти конспект)	3
61	Збудники мікобактеріозів. Біологічні властивості. Роль в патології. Мікробіологічна діагностика	3
62	Пошукова робота в Інтернеті щодо біологічні властивостей актиноміцет. Методи лабораторної діагностики	4
63	Характеристика імунобіологічних препаратів для специфічної профілактики, діагностики та лікування повітряно- краплинних інфекцій	3
64	Пошукова робота в Інтернеті щодо мікробіологічної діагностики повітряно-краплинних інфекцій	3
65	<i>Підготовка до модульного контролю 6. Збудники анаеробних, некlostридіальних та повітряно-краплинних інфекцій.</i>	4
	Разом за 6 модулем:	33
	Разом за 6 СЕМЕСТР:	48
7 СЕМЕСТР		
66	Збудники невенеричних трепонематозів. Біологічні властивості. Методи лабораторної діагностики	4
67	Серодіагностика сифілісу. Схеми постановки реакцій	3
68	Сучасні методи діагностики спірохетозів	3
69	Пошукова робота в Інтернеті щодо лабораторної діагностики спірохетозів	4
70	Кліщові бореліози. Методи мікробіологічної діагностики	3
71	Сучасна класифікація рикетсіозів	3

72	Серодіагностика рикетсіозів. Діагностичні препарати	3
73	Особливості культивування рикетсій	3
74	Хламідії - роль в патології людини. Мікробіологічна діагностика	4
75	Пошукова робота в Інтернеті щодо лабораторної діагностики хламідіозів	4
76	Мікоплазми. Основні види. Роль в патології. Схема лабораторної діагностики.	3
77	Пошукова робота в Інтернеті щодо лабораторної діагностики мікоплазмозів	4
78	Патогенні гриби як збудники опортуністичних інфекцій при СНІДі	4
79	Гриби – продуценти біологічно-активних препаратів, які застосовуються в медицині	3
80	Скласти схему поетапного лабораторного дослідження кандидозів	4
81	Підготовка до модульного контролю 7. Збудники спірохетозів, рикетсіозів, хламідіозів, мікоплазмозів, мікозів.	4
	Разом за 7 модулем:	56
82	Цитомегаловірус. Біологічні властивості. Патогенез захворювань. Вірусологічна діагностика	2
83	Вірус Епштейна–Бар. Біологічні властивості. Роль в патології людини. Вірусологічна діагностика	2
84	Вірус сказу. Методи діагностики. Препарати для специфічного лікування і профілактики (дати характеристику імунобіологічних препаратів)	3
85	Віруси кліщових енцефалітів. Патогенез захворювань. Лабораторна діагностика	3
86	Паповавіруси. Загальна характеристика та класифікація. Морфологія вірусів. Патогенез захворювань. Лабораторна діагностика	3
87	Парвовіруси. Коротка характеристика. Вірусологічна діагностика	3
88	Повільні вірусні інфекції. Сучасна уява про збудників повільних вірусних інфекцій. Персистенція вірусів, її механізми	3
89	Коронавіруси. Біологічні властивості. Патогенез захворювань. Вірусологічна діагностика	2
90	Реовіруси. Біологічні властивості. Патогенез захворювань. Вірусологічна діагностика	2
91	Скласти схему поетапного лабораторного дослідження при респіраторних вірусних інфекціях	3
92	Природно-вогнищеві вірусні захворювання в Україні (хантавірусна інфекція)	4
93	Віруси як засоби інженерно-векторних вакцин	3
94	Перспективи хіміотерапії вірусних інфекцій	3
95	Підготовка до модульного контролю 8. Віруси.	4
	Разом за 8 модулем:	40
	Разом за 7 СЕМЕСТР:	96
8 СЕМЕСТР		
96	Екологічні зв'язки у мікробіоценозах	3
97	Мікрофлора атмосферного повітря	3
98	Скласти схему санітарно-бактеріологічного дослідження повітря	2
99	Мікрофлора виробничих, побутових та медичних об'єктів	3
100	Санітарно- бактеріологічні дослідження лікарських форм на ЗМЧ, титр БГКП	4
101	Мікрофлора відкритих водойм	3
102	Скласти схему санітарно-бактеріологічного дослідження води	2
103	Розв'язування ситуаційних задач на обчислення санітарно-мікробіологічних показників води, повітря, ґрунту	3

104	Розв'язування ситуаційних задач на обчислення санітарно-мікробіологічних показників харчових продуктів	3
105	Пошукова робота в інтернеті щодо особливості санітарно-бактеріологічного дослідження у військово-польових умовах та екстрених ситуаціях	4
106	Підготовка до модульного контролю 9. Санітарно-бактеріологічні дослідження.	4
Разом за 8 модулем:		34
Разом за 8 СЕМЕСТР:		34
РАЗОМ:		314

Література для вивчення дисципліни	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> Климнюк С.І., Ситник І.О., Ширококов В.П. Практична мікробіологія: навчальний посібник. — Вінниця: Нова книга, 2018. Климнюк С.І. та інші. Практична мікробіологія. – Т. Укрмедкнига, 2004, 438 с. Люта В.А., Кононов О.В. Мікробіологія з технікою мікробіологічних досліджень та основами імунології. – К. Здоров'я, 2006, 510 с. Федорович У.М. Спеціальна мікробіологія, ч.1. – Л. Електронний посібник, 2016, 159 с. Федорович У.М. Спеціальна мікробіологія, ч.2. – Л. Ахіл, 2001, 475 с. Федорович У.М. Спеціальна мікробіологія, ч.3. – Л. Ахіл, 2008, 195 с. Гудзь С.П., Перетятко Т.Б., Павлова Ю.О. Загальна вірусологія. Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> Люта В.А., Заговора Г.І. Основи мікробіології, вірусології та імунології. – К. Здоров'я, 2001, 278 с.
---	--

Поточний та підсумковий контроль	Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті з обов'язковим виставленням оцінки. Проводиться комбіноване опитування (тестові завдання, усне опитування). Підсумковий контроль після проведення практичного заняття проводиться у вигляді вирішення ситуаційних задач, завдань, проблемних питань після демонстрації наочності, відео. Також проведення модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок), екзамен, випускова атестація.
---	--

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Форми та методи, які будуть використовуватися під час навчального процесу: лекції, презентації, дискусії.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE.</p> <p>Лекції та практичні заняття будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).</p>
---	--

Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE.</p> <p>У режимі дистанційного навчання під час карантину вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>
-----------------------------	---

Критерії оцінювання	Схема нарахування та розподіл балів									
	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою
	Модуль 1									
	T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО				

T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1;
САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке

переводиться у 100 – бальну шкалу;
МК модульний контроль;
МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК;
СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО;
ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A
0-89	добре	B
70-79	добре	C
60-69	задовільно	D
51-59	задовільно	E
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F

Питання до екзамену

Загальна мікробіологія

1. Визначення мікробіології як науки. Галузі мікробіології. Предмет і завдання медичної мікробіології. Сучасні тенденції розвитку мікробіології.
2. Відкриття мікроорганізмів А. Левенгуком. Етапи розвитку мікробіології. Внесок Л. Пастера та Р. Коха в мікробіологію.
3. Становлення основних напрямків мікробіологічної науки. Роль Д. Самойловича, Е. Дженера, І.І. Мечнікова, Д.Й. Івановського, П.Ерліха, С.М. Виноградського, О.Флемінга, Д.К. Заболотного, Л.О. Зільбера та інших вчених. Розвиток мікробіології в Україні.
4. Морфологія і будова бактерій. Роль окремих структур для життєдіяльності бактерій та у патогенезі інфекційних захворювань. Вегетативні форми та спори.
5. Основні відмінності прокариотів та еукариотів. Форми бактерій з дефектом синтезу клітинної стінки, протопласти, сферопласти. L-форми бактерій.
6. Сучасна класифікація прокариотів. Основні таксони. Систематика та номенклатура бактерій. Вид як основна таксономічна одиниця.
7. Систематика і номенклатура бактерій. Основні принципи систематики. Класифікація бактерій. Характеристика виду.
8. Бактеріоскопічний метод діагностики. Методи виготовлення мазка, способи забарвлення. Види мікроскопій.
9. Ріст і розмноження бактеріальних клітин. Фази росту бактеріальної популяції.
10. Типи і механізм живлення мікроорганізмів. Механізм проникнення поживних речовин в бактеріальну клітину. Хімічний склад мікроорганізмів.
11. Дихання мікроорганізмів. Аеробний і анаеробний типи дихання. Ферменти і структури клітини, що беруть участь в процесі дихання. Методи культивування анаеробних бактерій.
12. Ферменти мікроорганізмів, їх роль в обміні речовин. Використання для диференціації бактерій. Ферменти патогенності.
13. Умови культивування бактерій. Вимоги до поживних середовищ. Основні види поживних середовищ. Середовища для анаеробів.
14. Бактеріологічний метод дослідження. Принципи та етапи виділення чистих культур бактерій та їх ідентифікація.
15. Вплив фізичних, хімічних, біологічних факторів на мікроорганізми. Дія температури, висушування, променевої енергії тощо.
16. Методи стерилізації. Температурна стерилізація. Основна апаратура. Особливості стерилізації медичного інструментарію, лабораторного

- посуду тощо. Мікробіологічний контроль за якістю стерилізації.
17. Асептика та антисептика. Мікробіологічний контроль за дотриманням правил асептики, антисептики. Дезінфекція. Основні групи дезінфікуючих речовин. Вимоги до дезінфікуючих розчинів. Контроль за дезінфекцією.
 18. Патогенність та вірулентність мікроорганізмів. Фактори вірулентності. Бактерійні токсини. Екзотоксини, ендотоксини. Мембрано-нейротоксини тощо.
 19. Визначення понять "інфекція", "інфекційний процес", "інфекційна хвороба". Резервуари, джерела інфекції. Механізми, шляхи, фактори передачі інфекції. Експериментальний метод дослідження.
 20. Динаміка інфекційного процесу. Форми, періоди, стадії.
 21. Роль факторів довкілля в передачі інфекції. Терміни виживання патогенних мікроорганізмів у повітрі, воді, ґрунті.
 22. Санітарна мікробіологія води. Санітарно-показові мікроорганізми. Оцінка санітарного стану води. Колі-титр, колі-індекс, титр БГКП. Методи визначення. Норми і стандарти.
 23. Санітарно-показові мікроорганізми ґрунту. Методи оцінки санітарно-мікробіологічного стану ґрунту.
 24. Санітарно - мікробіологічні мікроорганізми повітря. Методи дослідження.
 25. Мікрофлора молока. Стадії розвитку. Норми бактеріального забруднення. Методи визначення.
 26. Мікрофлора м'яса та м'ясопродуктів. Показники, методи дослідження. Методи санітарно-мікробіологічного дослідження консервів.
 27. Санітарно-бактеріологічні дослідження в лікарнях, дитячих установах. Бактеріологічні показники санітарного стану. Методи дослідження.
 28. Екологія мікроорганізмів, роль у кругообігу речовин. Значення мікроорганізмів у процесах очищення довкілля від антропогенних впливів.
 29. Мікроекологія мікроорганізмів. Взаємодія між видами мікроорганізмів. Мікрофлора тіла людини. Значення нормальної мікрофлори.
 30. Явище дисбактеріозу. Причини розвитку, методи діагностики. Препарати для корекції.
 31. Антагонізм мікробів. Антибіотики та бактеріоцини. Джерела одержання антибіотиків. Основні групи антибіотичних речовин. Механізм дії на мікробну клітину. Спектр дії антибіотиків.
 32. Синтетичні та напівсинтетичні антимікробні речовини (хіміопрепарати). Основні групи. Хіміотерапевтичний індекс.
 33. Явище резистентності мікроорганізмів до антимікробних препаратів. Механізм резистентності.
 34. Методи визначення чутливості мікроорганізмів до антибіотиків та хіміопрепаратів.
 35. Генотип і фенотип бактерій. Види мінливості. Неспадкова мінливість.
 36. Спадкова мінливість. Мутації, їх різновиди. Генетичні рекомбінації: трансформація, трансдукція, кон'югація.
 37. Структура генетичного апарату бактеріальної клітини. Бактеріальна хромосома.
 38. Позахромосомні фактори спадковості бактерій. Плазмідні, їх основні генетичні функції. Мігруючі елементи. Роль мутацій, рекомбінацій і селекції в еволюції мікробів.
 39. Клітини прокаріотів як об'єкти генної інженерії. Основні напрямки і результати генно-інженерних досліджень. Сучасні методи дослідження геному мікроорганізмів. Полімеразна ланцюгова реакція. Реакція молекулярної гібридизації.
 40. Бактеріофаги. Будова, взаємодія з бактеріальною клітиною. Практичне

використання.

Імунологія

41. Вчення про імунітет. Етапи розвитку імунології. Види імунітету.
42. Імунна система організму, неспецифічні фактори резистентності до інфекційних хвороб. Роботи І.І.Мечнікова, П.Ерліха.
43. Основи клітинного імунітету. Імунокомпетентні клітини. Лімфоцити, функції. Клітини-продуценти антитіл. Механізми антитілоутворення.
44. Імуноглобуліни, структура, класи, властивості.
45. Генетичний контроль механізми імунної відповіді. Роль антигенів. Антигени, характеристика, види. Повноцінні антигени. Гаптени. Властивості.
46. Закономірності імунної відповіді організму. Фази імунної відповіді. Взаємодія клітин імунної системи в процесі імунної відповіді. Імунологічна толерантність, причини виникнення. Імунологічна пам'ять.
47. Антигенна структура мікроорганізмів. Бактеріальні антигени. Ідентифікація мікроорганізмів за антигенною структурою.
48. Автоантитіла, автоантигени. Основи трансплантаційного імунітету. Ізоантигени, антигени системи HLA.
49. Імунні реакції. Реакції клітинного імунітету.
50. Серологічна діагностика інфекційних хвороб. Принцип, методи. Діагностикуми. Реакція аглютинації, принцип, методика постановки, призначення.
51. Реакція пасивної (непрямої) гемаглютинації. Модифікації. Призначення. Латекс-аглютинація.
52. Реакція преципітації. Принцип. Призначення. Основні модифікації.
53. Реакція лізису. Бактеріоліз. Імунний гемоліз. Роль антитіл і системи комплементу. Реакція зв'язування комплементу. Принцип, фази, призначення.
54. Імунні діагностичні сироватки. Методи одержання, призначення, використання.
55. Серологічні реакції з міченими антитілами або антигенами (імунолюмінесцентний, радіоімунний та імуноензимний методи). Принципи методів. Призначення.
56. Фагоцитоз. Фагоцитарні клітини. Види, стадії фагоцитозу. Методи оцінки.
57. Алергія. Основні типи алергічних реакцій. Явище анафілаксії. Місцеві прояви алергічних реакцій. Попередження шоківих алергічних реакцій в клініці.
58. Алергодіагностика. Алергени.
59. Імунодефіцитні стани, їх види, характеристика. Автоімунні хвороби.
60. Вакцини. Основні види. Вакцини для масової імунізації населення. Анатоксини. Рекомбінантні вакцини.
61. Лікувально-профілактичні сироватки. Антитоксичні сироватки. Одержання та використання. Правила введення сироваток.
62. Методи оцінки імунного статусу організму. Тести 1-го та 2-го рівнів.

Спеціальна мікробіологія

63. Стафілококи, класифікація, біологічні властивості, характеристика токсинів, ферментів патогенності, роль в патології людини. Методи мікробіологічної діагностики.
64. Стрептококи. Класифікація, біологічні властивості, токсини, ферменти патогенності; захворювання. Методи мікробіологічної діагностики. Умовно-патогенні стрептококи.
65. Методи мікробіологічної діагностики гнійних захворювань та сепсису, спричинених стафілококами і стрептококами. Препарати для

- специфічної профілактики і терапії.
66. Стрептокок пневмонії. Біологічні властивості. Патогенність для людини і тварин. Мікробіологічна діагностика пневмококових захворювань.
 67. Менінгококи, біологічні властивості. Патогенез захворювань. Мікробіологічна діагностика менінгококових захворювань і бактеріоносійства. Тести для ідентифікації.
 68. Гонококи, біологічні властивості. Патогенез захворювань. Мікробіологічна діагностика. Профілактика і специфічна терапія гонореї та бленореї.
 69. Ентеробактерії, їх еволюція. Функціональне значення кишкової палички для організму людини. Значення в розвитку патології. Препарати для корекції дисбактеріозу.
 70. Ешерихії, біологічні властивості. Діареєгенні кишкові палички, їх диференціація. Мікробіологічна діагностика колієнтериту.
 71. Сальмонели - збудники черевного тифу і паратифів А і В. Біологічні властивості, антигенна будова. Мікробіологічна діагностика. Специфічна профілактика і терапія.
 72. Патогенетичні основи мікробіологічної діагностики черевного тифу і паратифів А і В. Методи мікробіологічної діагностики, оцінка.
 73. Сальмонели - збудники харчових токсикоінфекцій, властивості. Патогенез харчових токсикоінфекцій сальмонельозної природи. Мікробіологічна діагностика.
 74. Шігели. Класифікація. Біологічні властивості. Патогенез дизентерії, роль токсинів, ферментів патогенності. Мікробіологічна діагностика дизентерії.
 75. Правила взяття, транспортування матеріалу при діагностиці кишкових інфекцій. Середовища збагачення, диференціально-діагностичні середовища.
 76. Холерні вібріони. Біологічні властивості. Біовари. Патогенез холери. Методи мікробіологічної діагностики холери, оцінка. Прискорені методи лабораторної діагностики. Специфічна профілактика і терапія.
 77. Збудник чуми, біологічні властивості. Епідеміологія. Патогенез чуми. Методи мікробіологічної діагностики. Експрес- методи діагностики. Препарати для специфічної профілактики і терапії.
 78. Ієрсинії – збудники псевдотуберкульозу і ентероколіту, основні властивості. Роль в патології людини. Мікробіологічна діагностика ієрсиніозу.
 79. Клебсієли, протей, їх роль в патології людини. Біологічні властивості. Мікробіологічна діагностика.
 80. Бруцели. Види. Біологічні властивості. Епідеміологія. Патогенез, імунітет при бруцельозі. Методи мікробіологічної діагностики, оцінка. Специфічна профілактика і терапія.
 81. Збудник туляремії. Біологічні властивості. Епідеміологія. Патогенез і імунітет туляремії. Методи мікробіологічної діагностики, специфічної профілактики і терапії.
 82. Збудник сибірської виразки, біологічні властивості. Патогенез сибірської виразки. Мікробіологічна діагностика. Специфічна профілактика.
 83. Збудник правцю, властивості. Епідеміологія та патогенез правцю. Мікробіологічна діагностика. Специфічна профілактика та лікування.
 84. Збудники анаеробної інфекції. Біологічні властивості. Патогенез. Мікробіологічна діагностика. Лікування та профілактика. Анаеробні неклостридіальні бактерії (бактероїди та інші), біологічні властивості, роль в патології людини.
 85. Збудник ботулізму. Мікробіологічна характеристика. Патогенез. Мікробіологічна діагностика. Специфічне лікування та профілактика.

86. Збудник дифтерії, біологічні властивості. Біовари дифтерійних паличок. Токсиноутворення. Патогенез дифтерії. Мікробіологічна діагностика. Тести для ідентифікації збудника. Специфічна профілактика, лікування.
87. Збудник коклюшу, біологічні властивості. Мікробіологічна діагностика. Тести для ідентифікації. Специфічна профілактика.
88. Патогенні мікобактерії, роль в патології людини. Збудник туберкульозу, властивості. Патогенез. Мікробіологічна діагностика. Алергодіагностика. Специфічна профілактика, лікування.
89. Збудник прокази. Особливості культивування, біологічні властивості. Патогенез. Методи мікробіологічної діагностики. Препарати для лікування, профілактики.
90. Морфологія та класифікація грибів. Основні патогенні види. Дерматомицети. Мікробіологічна діагностика. Лікування.
91. Збудники актиномікозу. Біологічні властивості. Патогенез. Мікробіологічна діагностика. Лікування.
92. Морфологія та класифікація спірохет. Основні патогенні види. Збудник сифілісу. Морфологічні, культуральні властивості. Патогенез сифілісу. Мікробіологічна діагностика. Реакція Васермана. Протисифілітичні препарати.
93. Лептоспіри, характеристика, класифікація. Епідеміологія. Патогенез, імунітет, Мікробіологічна діагностика лептоспірозу. Специфічна профілактика і терапія.
94. Борелії, біологічні властивості. Збудники поворотного тифу, хвороби Лайма. Патогенез захворювань мікробіологічна діагностика, терапія, профілактика.
95. Патогенні бактерії роду псевдомонас. Синьогнійна паличка. Біологічні властивості; роль в патології людини. Методи мікробіологічної діагностики.
96. Мікоплазми. Морфологія. Особливості розмноження, культивування. Основні патогенні види. Захворювання у людини. Мікробіологічна діагностика мікоплазмозів.
97. Хламідії. Морфологія. Особливості розмноження. Основні патогенні види. Цикл розвитку. Захворювання у людей. Мікробіологічна діагностика орнітозу, трахоми, урогенітального хламідіозу.
98. Рикетсії. Морфологія. Особливості розмноження. Основні патогенні види. Збудники висипного тифу. Епідеміологія. Мікробіологічна діагностика. Профілактика, лікування.
99. Кампілобактери – збудники гострих кишкових захворювань. Біологічні властивості. Мікробіологічна діагностика.
100. Хелікобактер пілорі – збудник гастродуоденальних захворювань людини. Біологічні властивості, мікробіологічна діагностика.

Вірусологія

101. Класифікація вірусів. Основні родини. РНК-та ДНК-вмісні віруси. Патогенні представники.
102. Морфологія і ультраструктура вірусів. Типи симетрії. Хімічний склад, функції складових частин.
103. Взаємодія вірусів з клітинами. Характеристика продуктивної взаємодії, етапи. Цитопатогенна дія вірусів, види. Виявлення вірусів у чутливих системах. Реакція гемаглютинації і гемадсорбції.
104. Методи культивування вірусів, оцінка. Використання клітинних культур у вірусології. Класифікація культур клітин. Поживні середовища для культивування клітин.
105. Серологічні реакції, які використовують у вірусології. Реакція вірус нейтралізації, реакція гальмування гемаглютинації, РЗК, механізм, практичне використання, діагностична цінність.

106. Експрес-методи виявлення вірусів, вірусних антигенів, вірусних нуклеїнових кислот. Реакція імунофлюоресценції, молекулярної гібридизації.
107. Серологічна діагностика вірусних інфекцій. Дослідження парних сироваток. Облік і оцінка результатів.
108. Імуноферментний метод у вірусології. Основні модифікації. Призначення.
109. Особливості противірусного імунітету. Інтерферони. Противірусні препарати.
110. Вірусні вакцини, принципи одержання, види, вимоги, застосування.
111. Віруси грипу. Антигенна будова. Вірусологічна діагностика. Препарати для специфічної профілактики, лікування.
112. Параміксовіруси. Збудники кору, епідемічного паротиту. Патогенез захворювань. Діагностика, специфічна профілактика.
113. Родина Пікорнавірусів, загальна характеристика. Антигенна будова. Біологічні властивості. Вірус поліомієліту; віруси Коксакі. Значення в розвитку патології людини. Лабораторна діагностика. Профілактика.
114. Рід Ентеровірусів, загальна характеристика, класифікація. Лабораторна діагностика ентеровірусних інфекцій.
115. Вірус сказу. Біологічні властивості. Патогенез хвороби. Епідеміологія, лабораторна діагностика. Специфічна профілактика, терапія.
116. Вірус кліщового енцефаліту. Біологічні властивості. Патогенез. Методи лабораторної діагностики. Специфічна профілактика.
117. Віруси гепатитів В, С, Д, Е. Властивості, патогенез захворювань. Вірусологічна діагностика. Перспективи специфічної профілактики.
118. Вірус імунодефіциту людини. Властивості. Роль в патології людини. Патогенез СНІДу. Методи лабораторної діагностики. Перспективи специфічної профілактики. Препарати для лікування.
119. Віруси герпесу. Види. Властивості. Значення в патології. Вірусологічна діагностика.
120. Аденовіруси. Роль у патології. Вірусологічна діагностика.
121. Вірус натуральної віспи. Патогенез інфекції. Методи діагностики. Специфічна профілактика.
122. Рід Рубівірусів. Вірус краснухи. Біологічні властивості. Патогенез захворювання, імунітет. Лабораторна діагностика. Специфічна профілактика.
123. Пріони. Властивості. Пріонові захворювання тварин (скрепі, губчаста енцефалопатія корів) і людини (Куру, хвороба Крейфельда – Якоба та інші.) патогенез пріонових захворювань. Діагностика.

Санітарна мікробіологія

124. Санітарно-бактеріологічне дослідження повітря. Визначення загального мікробного числа (ЗМЧ) і санітарно-показових мікроорганізмів.
125. Санітарно-бактеріологічне дослідження води. Визначення ЗМЧ, колітиту, колі-індексу, кількості патогенних мікроорганізмів.
126. Санітарно-бактеріологічне дослідження ґрунту. Визначення ЗМЧ, титру БГКП, титру *Clostridium perfringens*.
127. Санітарно-бактеріологічне дослідження молока і молочних продуктів. Визначення ЗМЧ, титру БГКП, специфічної мікрофлори.
128. Санітарно-бактеріологічне дослідження виробів із кремом. Визначення титру БГКП та забруднення золотистим стафілококом.
129. Санітарно-бактеріологічне дослідження кулінарних і м'ясо-ковбасних виробів. Визначення ЗМЧ, титру БГКП. Дослідження на наявність патогенних і умовно-патогенних мікроорганізмів.
130. Санітарно-бактеріологічне дослідження консервів. Перевірка відібраних проб на герметичність і бомбаж. Визначення аеробів і анаеробів.

	131. Санітарно-бактеріологічне дослідження сиропів, безалкогольних і слабоалкогольних напоїв. Визначення ЗМЧ напоїв, титру БГКП та ослизнюючих бактерій. 132. Санітарно-бактеріологічне дослідження перев'язувального і хірургічного матеріалу на стерильність. 133. Санітарно-бактеріологічне дослідження змивів з рук та обладнання. Взяття змивів з рук (персоналу) та лабораторного стола. Бактеріологічний контроль за якістю дезінфекції. 134. Правила техніки безпеки, охорони праці в галузі, професійної безпеки, протиепідемічного режиму, чинних наказів МОЗ України, державних стандартів в бактеріологічній лабораторії.

